

Farmasistien ammattitaidon hyödyntäminen lääkityspoikkeamien ennaltaehkäisyssä Helsingin kaupungin terveysasemilla

Johdanto: Helsingin kaupungin terveystalouksissa käytetään HaiPro-järjestelmää asiakas- ja potilasturvallisuutta vaarantavien lääkityspoikkeamien ja läheltä piti -tilanteiden raportoinnissa. Järjestelmän tavoitteena on tunnistaa mahdollisia lääkehoitoprosessin riskitilanteita, mutta myös kannustaa riskitilanteiden ennaltaehkäisyyn ja suojausmekanismien kehittämiseen.

Tavoite: Lääkitysturvallisuuden kehittäminen edellyttää kaikkien siihen osallistuvien yhteistyötä myös perusterveydenhuollossa, unohtamatta farmasisteja. Hyödyntämällä farmaseuttista osaamisista, voidaan yhtenäistää toimintatapoja ja edistää lääkitysturvallisuutta.

Aineisto kerättiin HaiPro-järjestelmästä kolmen kuukauden tarkastelun aikana. Farmasisteja sekä muita asemien terveydenhuollon ammattilaisia kehoitettiin tekemään HaiPro-ilmoitus aina, kun he havaitsevat lääkitysturvallisuutta heikentävän poikkeaman. HaiPro-ilmoitukset käsiteltiin kaupungin HaiPro-ohjeiden mukaisesti terveysasemien moniammatillisissa tiimipalaverissa.

TULOKSET

HaiPro-määrä 3 kk aikana:	<ul style="list-style-type: none"> • Kaikki 226 kpl • Lääkepoikkeamat 105 kpl (45 %)
Yleisimmät tapahtuman tyypit:	<ul style="list-style-type: none"> • Määräysvirhe 32 % • Lääkityksen selvittäminen ja kirjaaminen 19 %
Tapahtumien syntyyn vaikuttaneet:	<ul style="list-style-type: none"> • Toimintatavat 45 % • Koulutus, osaaminen, perehdytys 19 %

Lääkkeen määrääminen

- Uusittaessa reseptejä lääkkeiden annostiedot muuttuvat tahattomasti
→ Lääkitystiedot viety väärin asiakas- ja potilastietojärjestelmään

Kotilääkityksen selvittäminen

- Reseptitietokeskuksen haku tekemättä
→ Pahimmillaan altistaa mm. PKV-lääkkeiden väärinkäytölle

Kirjaaminen ja dokumentointi

- Varfariini-asiakkaiden hoidossa poikkeamia
- Asiakas- ja potilastietojärjestelmän "varfariinihoidon seuranta-kenttää" ei osata käyttää

Johtopäätökset: Perehdyttämällä lääkäreitä ja hoitajia hyödyntämään Reseptitietokeskuksen tietoja sekä ajantasaistamaan asiakkaan lääkitystiedot asiakas- ja potilastietojärjestelmään sovittujen ohjeiden mukaisesti, saataisiin lääkitysturvallisuutta edistettyä entisestään Helsingin kaupungin terveysasemilla. Terveysasemien farmaseuteilla on vankka reseptitekninen osaaminen ja ajantasainen tieto lääkkeiden Kela-korvauksista, jonka lisäksi he hallitsevat asiakas- ja potilastietojärjestelmän lääkitysosion käytön. Farmasistien ammattitaitoa tulisikin hyödyntää muiden ammattilaisten perehdytyksessä ja täydennyskoulutuksessa.